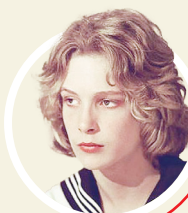

تام‌یورک اسرائیل را تحریم کرد

تام یورک، خواننده و رهبر گروه راک بریتانیایی ریدیوهد اعلام کرد، تا زمانی که بنیامین نتانیاهو در قدرت است، حاضر به اجرای کنسرت در اسرائیل نخواهد بود. یورک در مصاحبه با مجله ساندی تایمز گفت: «به هیچ وجه نمی‌خواهم حتی در فاصله پنج‌هزار مایلی از رژیم نتانیاهو باشم.» ریدیوهد که آثار شاخصی مانند «OK Computer» و «Kid A» دارد، از ماه آینده تور کنسرت هفت‌ساله خود را با ۲۰ اجرا در پنج شهر اروپایی آغاز خواهد کرد. پیش از اعلام رسمی تاریخ‌ها، کمپینی فلسطینی برای تحریم آکادمیک و فرهنگی اسرائیل، خواستار تحریم این تور شده بود. اقدام که مرتبط با اجرای جانی گرینوود، گیتاریست گروه، در تل‌آویو در سال ۲۰۲۴ بود. تام‌یورک همچنین از تجربه اجرای سال ۲۰۱۷ در تل‌آویو سخن گفت و اشاره کرد، وقتی یکی از مقامات بلندپایه اسرائیلی برای تشکر به هتل آن‌ها آمد، «وحشت‌زده» شده بود و اکنون درصدد اجتناب از چنین تجربه‌ای است.

بیورن اندرسن درگذشت

بیورن اندرسن، بازیگر و موسیقیدان سوئدی در سن ۷۰ سالگی درگذشت. او که ویسکونتی به او لقب زیباترین پسر دنیا را داد و این لقب تا آخر عمر همراه این بازیگر بود، شهرت جهانی خود را با ایفای نقش «تادزیو» در فیلم «مرگ در ونیز» (۱۹۷۱)، به‌دست آورد. بیورن تنها ۱۴ سال داشت که این نقش را بازی کرد و زیبایی و معصومیت او توجه مخاطبان و منتقدان را جلب کرد. البته اندرسن بعدها در سال ۲۰۱۳ در مصاحبه‌ای از تأثیر منفی همکاری با ویسکونتی و اعطای آن لقب گفت. اندرسن پیش از «مرگ در ونیز» در فیلم «یک داستان عاشقانه سوئدی» ظاهر شده بود، اما موفقیت اصلی او با نقش تادزیو رقم خورد. شهرت زودهنگام باعث شد او از نقش‌های مشابه پرهیز کند و به ژانر سفر کند؛ جایی که محبوبیت زیادی پیدا کرد و چندین آهنگ پاپ نیز ضبط کرد.

واحد خاکدان تشیع شد

واحد خاکدان، نقاش برجسته و هاپررئالیست ایرانی که پنج‌شنبه هفته گذشته درگذشته بود، دیروز مراسم تشییع‌اش از مقابل خانه هنرمندان ایران تا قطعه هنرمندان برگزار و پیکرش به خاک سپرده شد. انجمن هنرمندان نقاش ایران در هفته گذشته اعلام کرد که واحد خاکدان در ۷۵ سالگی درگذشت. در مراسم خاکسپاری او افرادی از جمله مهدی احمدی (بازیگر)، کامبیز صبری (مجسمه‌ساز)، عباس مشه‌دی‌زاده (مجسمه‌ساز)، لی‌لی گلستان (مترجم و گالری‌دار)، ایرج طهماسب (کارگردان)، نیکنام حسینی‌پور (مدیرکل روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی)، امیر راد (رئیس انجمن هنرمندان نقاش ایران) و... حضور داشتند. او در سال ۱۳۵۰ هنرستان هنرهای زیبا را به پایان رساند و سال ۱۳۵۵ در رشته معماری داخلی از دانشکده هنرهای تهرینی فارغ‌التحصیل شد. خاکدان اوایل دهه ۶۰ به آلمان مهاجرت کرد. سبک آثارش هاپررئالیسم است و به بازنمایی لوازم ساده می‌پرداخت. نقاشی‌هایش تنها بازسازی اشیاء نبود، بلکه شخصیت و ارزش ویژه‌ای به آن‌ها می‌بخشید و مخاطب را به کشف حقیقت زندگی و عناصر پیرامون ترغیب می‌کرد.

حتی کمتر از ۳۰ ثانیه

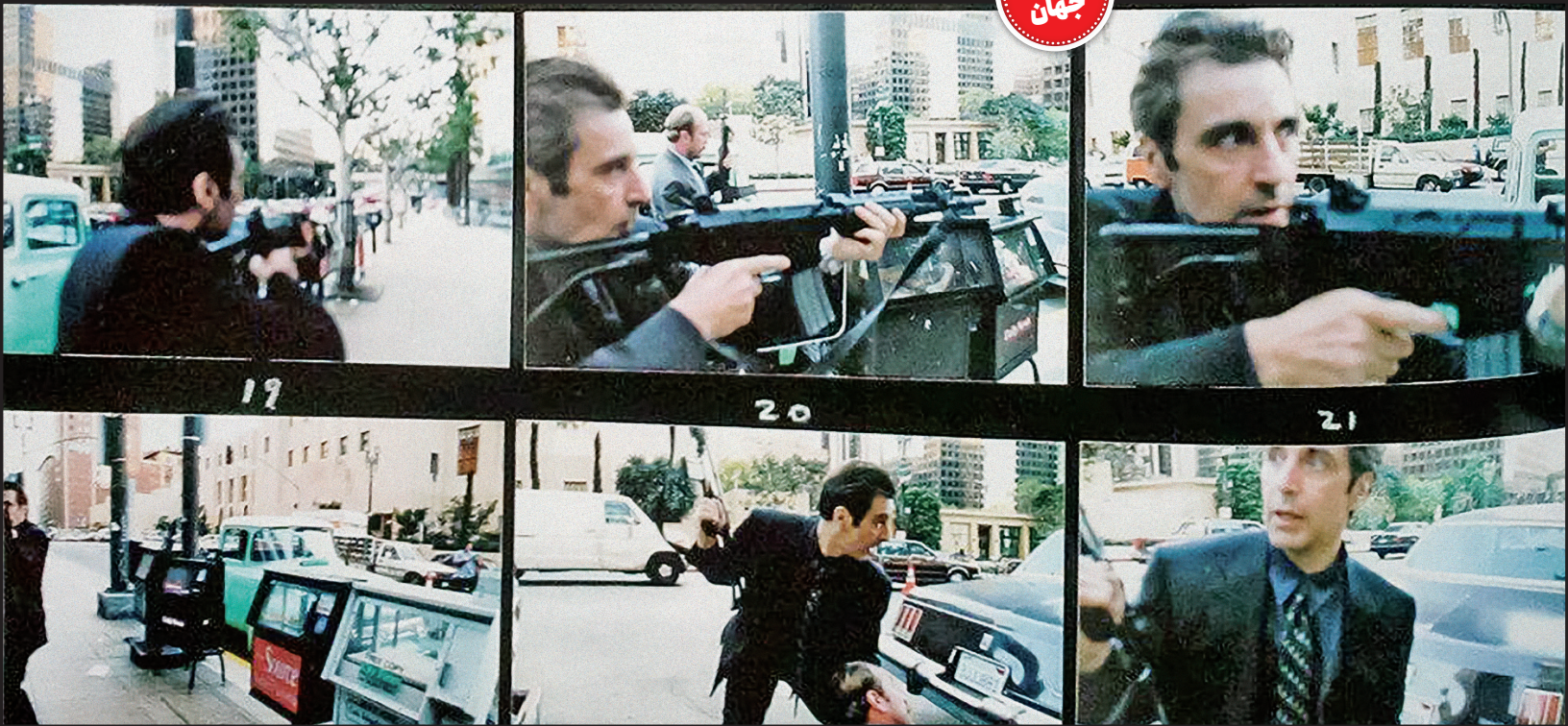
علی ورامینی

دبیر گروه فرهنگ

احتمالاً بدترین خبر برای طرفداران فیلم کالت‌گون مخمسه، ساختن نسخه دوم آن باشد. به ندرت فیلم موفق دیدیم که در نسخه‌های بعدی هم بتواند موفقیتش را تکرار کند. وقتی که می‌دانیم مایکل مان در عمر بلند هنری‌اش اثری نساخته که به مخمسه نزدیک شود نگرانی بیشتر می‌شود. آنها که این فیلم را یکی از مهم‌ترین فیلم‌های تاریخ سینما می‌دانند و اگر بنا باشد ۵ فیلم را تا آخر عمر مدام ببینند یکیش همین

مخمسه است، نگرانند عیش غایت حظ سینمایی منغص شود. نمی‌دانم دست سرنوشت سر آخر با این فیلم عزیز ما چه خواهد کرد و امیدوارم یا چنان شود که خاطره آن را غنی‌تر کند یا هرگز ساخته نشود. به هر روی خوشتر از صحبت کردن از مخمسه به پنهان‌های گوناگون چیزی نباشد. حتی اگر عالم و آدم درباره آن سخن‌ها گفته و نقدها نوشته باشند و چیز دیگری برای گفتن درباره آن نباشد، تکرار آنچه قبل‌تر هم گفته شده خوش است. با این همه درباره اثری چون مخمسه می‌توان هم بار سخن تازه‌ای گفت. آثاری که خالق آن گره بر زلف داستانی زده‌اند و اراده کرده‌اند که قصه را به بهترین فرم ممکن روایت کنند این ویژگی را دارند. مخمسه چنین است. مهم‌ترین ویژگی‌اش که تماشای بارها و بارهای آن هم از حلاوتش نمی‌کاهد این است که داستانی را با وثاقت

سینمای جهان

وفاداری به انتخاب

نگاهی به فیلم «مخمسه»، تریلر درخشان **مایکل مان** دهه ۹۰ که قرار است دنباله‌ای جدید برای آن ساخته شود

شده که سه سال پیش منتشر شد و چندین هفته نیز در فهرست پرفروش‌های روزنامه نیویورک تایمز قرار داشت. مان از ۹ سال پیش در حال نوشتن رمان «مخمسه ۲» بود. ابتدا نام ری‌د فازل کولمن به‌عنوان نویسنده همکار مطرح شد اما در نهایت مگ گاردینر جای او را گرفت. مان در مصاحبه‌ای هنگام انتشار کتاب، هدف خود را گسترش جهان مخمسه از طریق رمان‌های بعدی، از جمله کارآگاه مسیر زندگی کریس شیپرلیس، عنوان کرد. رمان «مخمسه» سه سال پیش منتشر شد و روایتگر سال‌های شکل‌گیری شخصیت‌های کلیدی داستانش، از جمله کارآگاه وینست هانا، نیل مک‌کالی، کریس شیپرلیس و همکاران‌شان است؛ داستان مسیر تبدیل این افراد به شخصیت‌های فیلم «مخمسه»، همچنین دوران پس از کشته‌شدن مک‌کالی را بررسی می‌کند. این اثر با ساختاری غیرخطی، هم‌زمان نقش پیش‌درآمد و دنباله‌ای بر فیلم اصلی را ایفا می‌کند. پیش‌درآمد بلافاصله پس از پایان فیلم آغاز می‌شود، سپس روایت در سال‌های ۱۹۸۸، ۱۹۹۵ تا ۱۹۹۶ و ۲۰۰۰ ادامه می‌یابد، در حالی که داستان میان مکان‌های گوناگونی در آمریکای شمالی، آمریکای جنوبی و آسیای جنوب‌شرقی در رفت‌وآمد است.

مان پیش از انتشار رمان‌اش، بارها گفته بود نسخه سینمایی این کتاب را می‌سازد. از جمله در مصاحبه‌ای در سال ۲۰۱۹ اظهار کرد که ایده‌هایی برای انتخاب بازیگران نقش‌های نیل مک‌کالی و وینست هانا در «مخمسه ۲» دارد.

در بهار ۲۰۲۳ به‌طور رسمی اعلام شد که مایکل مان

مسعود شاه‌حسینی

خبرنگار گروه فرهنگ

از سال ۱۹۹۵ تا همین امروز هر وقت هر کسی بخواهد بهترین صحنه اکشن و زدوخورد و تیراندازی تاریخ سینما را انتخاب کند، بی‌بروبرگرد در ذهن‌اش آن چند دقیقه نفس‌گیر تیراندازی خیابانی فیلم «مخمسه» نقش می‌بندد؛ فیلمی حماسی ساخته مایکل مان که ژانر تریلر جنایی را به چنان شکوهی رساند که به‌ندرت می‌توان فیلم دیگری را مشابه آن یافت؛ ترکیبی استادانه از روانشناسی شخصیت‌ها، واقع‌گرایی خیره‌کننده، تعلیق‌های بی‌وقفه و هیجان و بیش از همه، زندگی. حالا کارگردان مخمسه بعد از سه‌دهه می‌خواهد به جهان نفس‌گیر این فیلم در قابی بزرگ‌تر برگردد. روند آماده‌سازی مدتی است آغاز شده؛ بازیگران اصلی تقریباً مشخص است، نسخه اولیه فیلمنامه نوشته شده و توافقی بر سر بودجه ساخت میان تهیه‌کنندگان به‌دست آمده است.

ساخت دومین «مخمسه» با اولین رمان

«مخمسه ۲» قرار است تجربه‌ای فراتر از نسخه کلاسیک «مخمسه» اما وفادار به روح آن باشد و همان اتمسفر و فضا را یک‌بار دیگر بازسازی کند. مایکل مان قرار است «مخمسه ۲» را از روی کتابی به همین نام بسازد. «مخمسه ۲» اولین تجربه‌ای او در نویسندگی رمان است که به‌طور مشترک با «مگ گاردینر» نوشته

تمام تعریف کرده است. بسیاری از سکانس‌های این فیلم جزو فرهنگ سینمایی جهان شده‌اند. چه بسیار که خواستند از آن تقلید کنند و چه فیلم‌های خوبی که ادای دینی به مخمسه در فیلم‌شان گذاشته بودند. چنین داستان سرپایی یکسره قابل تفسیر به میانجی رویکردهای متفاوت است. کم‌اینکه تا به حال تفسیرهای گوناگونی از منظر فلسفی و روانشناختی از مخمسه شده است. برای من، دو سکانس از این فیلم بیشتر از همه در ذهن و ضمیرم حک شده است؛ یکی آن سکانسی که گروه بعد از سرقت اول دور هم جمع می‌شوند تا تکلیف آدم نادره‌وارد را که با خرابکاری‌اش نقشه بی‌نقص آن‌ها را خدشه‌دار کرده بود مشخص کنند. در آن سکانس که به جمع‌بندی رسیده‌اند تا کلک این موجود بی‌وجود را بکنند بدون رد و بدل کردن دیالوگی در هماهنگ‌ترین حالت ممکن با هم پیش می‌روند. از رستوران که بیرون می‌آیند رفقای قدیمی با نگاه وظایف را میان یکدیگر تقسیم می‌کنند. یکی در صندوق عقب را باز می‌کند یکی سراغ آن می‌رود که باید کلکش کنده شود و یکی هم کشیک می‌دهد. انگار آموخته یکدیگرند. برای هر آدمی، داشتن چنین دوستانی یکی از بالاترین سعادت‌های زندگیست. آنهایی که حتی در پیچیده‌ترین

اقتباس سینمایی کتاب «مخمسه ۲» را برای استودیوی برادران وارنر می‌سازد. چندماه بعد، خودش تأیید کرد که «مخمسه ۲» پروژه بعدی او خواهد بود. حتی گمانه‌زنی‌هایی نیز درباره بازگشت آل پاچینو در نقش وینست هانا و حضور آستین باتلر در نقش کریس شیپرلیس و آنا د آرماس در نقش الیزا بود. گرچه حجم و گستره رمان برای اقتباسی دو قسمتی یا سریالی مناسب بود، اما کارگردان اعلام کرد می‌خواهد «مخمسه ۲» را در قالب یک اثر سینمایی بزرگ و واحد بسازد. در سال ۲۰۲۴، او گفت در اواخر ۲۰۲۴ یا اوایل ۲۰۲۵ فیلمبرداری را شروع می‌کند تا به اکران در سی‌امین سالگرد «مخمسه» برساند که چنین نشد.

در مارس ۲۰۲۵، مان نسخه نخست فیلمنامه را به شرکت برادران وارنر تحویل داد، اما چندماه بعد گزارش‌هایی درباره اختلاف‌نظرها بر سر بودجه منتشر شد که موجب کناره‌گیری برادران وارنر از پروژه شد. سپس نام ایل استودیو به‌عنوان شریک مالی احتمالی پروژه مطرح شد که آن‌هم به جایی نرسید. تا اینکه در همین ماه به‌طور رسمی اعلام شد که استودیوی Amazon MGM از طریق واحد United Artists، امتیاز ساخت پروژه را از برادران وارنر خریداری کرده است. چندروز پیش نیز مایکل مان، هنگام دریافت جایزه‌اش در جشنواره فیلم لوومیر تأیید کرد که فیلم‌اش را به این دلیل که نیاز بودجه‌ای بالا داشته و به‌خاطر مشکلات مالی شرکت برادران وارنر، به آمازون داده است. بودجه فیلم طبق آنچه رسانه‌های سینمایی گزارش کرده‌اند، حدود ۱۵۰ میلیون دلار است و بازیگران هم که احتمالاً در فیلم نقش‌آفرینی می‌کنند؛ لئوناردو دی‌کاپریو، آدام درایور، آستین باتلر و بردلی کوپر هستند. فیلمبرداری از سال آینده شروع می‌شود و قرار است فیلم در سال ۲۰۲۷ اکران شود.

اوج سینمای شخصیت‌محور

«مخمسه» به‌دلایل متعددی در تاریخ سینما فیلمی نمادین و مهم است. دو وجه آن را بقیه پررنگ‌ترند و آن را ماندگار کرده است. نخست اینکه فیلم به‌عنوان نمونه‌ای درخشان از قوت فیلمنامه و پرداخت سینمایی در تاریخ سینما ثبت می‌شود. مایکل مان در «مخمسه» به هنرمندانه‌ترین شکل ممکن، مهارت فنی، دقت روایی و مفاهیم عمیق انسانی را با شخصیت‌پردازی کهن‌قص و میزانشن دقیق درهم آمیخت. از نخستین نماتا واپسین شلیک، هم درباره جرم و جنایت است، هم انسان.

خود مان سال‌ها پیش در گفت‌وگویی تأکید کرده بود که هر چند «مخمسه» در ظاهر فیلمی درباره سرقت از بانک و رویارویی پلیس و تبهکاران است، اما او آن را در قالب فیلم دزد و پلیسی دسته‌بندی